

Dopis od odborníků zabývajících se výzkumem tabáku a tabákovou politikou týkající se zákazu orálního tabáku (snus) Evropskou unií.

Doručeno e-mailem: Frans.timmermans@ec.europa.eu

Pan Frans Timmermans
Komisař pro zlepšování právních úprav,
interinstitucionální vztahy, právní stát a Listinu
základních práv
Rue de la Loi 200,
1049 Brusel
BELGIE

1. června 2017

Vážený pane Timmermansí

Zrušení neopodstatněného zákazu orálního tabáku neboli „snusu“ Evropskou unií ve světle probíhajících právních jednání

Vzhledem k Vašemu mandátu a osobnímu závazku ke zlepšování právních úprav v Evropské unii Vám píšeme, abychom upozornili na jeden z nejhorších příkladů evropské regulace, který kdy vznikl. Jedná se o zákaz orálního tabáku známého pod termínem „snus“ tak, jak se uplatňuje v revidované směrnici o tabákových výrobcích (2014/40/EU). Toto opatření poškozuje zdraví občanů EU, chrání obchod s cigaretami a porušuje klíčové principy dohod a cíle EU pro zlepšování právních úprav¹.

- *rozhodování je otevřené a transparentní*
- *občané a další aktéři mohou přispívat prostřednictvím politických a zákonodárných postupů*
- *kroky EU jsou založeny na faktech a pochopení účinků*
- *regulační zátěž podniků, občanů a veřejné správy je co nejnižší*

Píšeme coby vědci a odborníci na veřejné zdraví, abychom zdůraznili náš názor, že zákaz snusu v 27 členských státech Evropské unie nevychází z žádných zásad a postrádá jakýkoliv věrohodný vědecký základ. Současná námitka k právní platnosti tohoto zákazu (případ C-151/17 Soudního dvora Evropské unie²) vznesená výrobcem (Swedish Match) a spotřebitelskou organizací (New Nicotine Alliance) poskytuje příhodnou příležitost k přezkoumání této politiky a zavedení skutečně lepší právní úpravy. Tou by bylo zrušení zákazu snusu a stejná regulace této formy bezdýmého tabáku jako jiných forem bezdýmého tabáku, které jsou již v Evropské unii povoleny.

Není to poprvé, kdy vznášíme tyto obavy. Mnozí z nás jsou autory jednoho či více dopisů klíčovým decision-makerům: Evropské komisi v květnu 2011³, vládě Švédského království a Evropské radě v únoru 2013⁴, Evropskému parlamentu v září 2013⁵ a vládě Spojeného království v říjnu 2013⁶, v nichž dokazujeme, že zákaz snusu Evropskou unií je neopodstatněný a škodlivý a měl by být zrušen.

¹ European Commission, Better Regulation: why and how. (Evropská komise, Zlepšování právních úprav: proč a jak.) Citováno 23. května 2017 [\[odkaz\]](#)

² Court of Justice of the European Union, Case C-151/17 (Soudní dvůr Evropské unie, Případ C 151/17 24. března 2017 [\[odkaz\]](#))

³ Dopis komisaři Dallimu: Vývoj vědeckých podkladů pro směrnici EU o tabákových výrobcích, květen 2011 [\[odkaz\]](#)

⁴ Dopis Marii Larsson, ministryni zdraví vlády Švédského království 15. února 2013 (v originále překlep v číslovce - pozn. překl.) [\[odkaz\]](#)
kopie zaslána Pracovní skupině pro veřejné zdraví - Zdravotním atašé, Brusel 15. února 2013 [\[odkaz\]](#)

⁵ Dopis Martinu Schulzovi, předsedovi Evropského parlamentu, kopie zaslána poslancům Evropského parlamentu 23. září 2013 [\[odkaz\]](#)

⁶ Dopis Rt. Hon. (titul před jménem vyjadřující úctu, udělený v zemích, kde je hlavou britský monarcha - pozn. překl.) Jeremymu Huntovi MP (poslanec parlamentu), Státnímu tajemníkovi pro zdravotnictví (Spojené království/Anglie), 7. října 2013. [\[odkaz\]](#)

Dopis od odborníků zabývajících se výzkumem tabáku a tabákovou politikou týkající se zákazu orálního tabáku (snus) Evropskou unií.

Podrobná kritika návrhu byla v březnu 2013 dodána Evropské komisi a značně sdílena⁷. Tyto dopisy a kritika jsou součástí [přílohy](#).

Tento zákaz byl poprvé zaveden v roce 1992 (směrnice 92/41/EHS) a poté znovu potvrzen ve směrnici o tabákových výrobcích z roku 2001 (2001/37/ES). Bohužel v návrhu Komise pro další revizi směrnice z roku 2012⁸ byl zákaz snusu ponechán a zákonodárné orgány Společenství zákaz jej zahrnuly do revidované směrnice o tabákových výrobcích 2014/40/EU z 3. dubna 2014 jako Článek 17⁹. Ať už bylo odůvodnění, jež podnítilo původní zákaz v roce 1992, jakékoliv, pro jeho prodloužení v roce 2014 nebyl žádný podklad, stejně jako není podklad, na jehož základě by měl být i nadále hájen v roce 2017. Obáváme se, že Evropská unie dogmaticky lpí na rozhodnutí učiněném před více než 25 lety, které již nemá žádné průkazné základy a v současnosti jasně porušuje důležité principy Evropské unie.

Neschopnost vyhodnotit důkazy či porozumět dopadům

Hlavním důvodem pro zrušení zákazu je ten, že dostupnost snusu pro občany EU by mohla významně snížit zátěž nemocemi souvisejícími s tabákem a předčasná úmrtí tak, jako tomu je ve Švédsku. Užívání snusu s sebou nese nepatrný zlomek zdravotních rizik v porovnání s kouřením cigaret^{10 11} a tam, kde je dostupný, nahradil kouření, což vedlo k významnému zlepšení zdraví u obyvatelstva, ačkoliv existují menší zbytková rizika¹². Jde o tzv. koncept „harm reduction“, neboli snižování rizik. Neboť lidé, kteří nemohou nebo si nepřejí přestat užívat tabák či nikotin, by měli mít přístup k bezpečnějším výrobkům. V místech, kde je ve Skandinávii dostupný, je snus primárním důvodem toho, proč je podíl kuřáků především mezi muži nízký¹³ a také tomu odpovídá nízká zátěž nemocemi souvisejícími s kouřením¹⁴.

Podle údajů z Eurobarometru je dopad obrovský. Švédsko má zdaleka nejnížší podíl kuřáctví v Evropské unii (11 % v porovnání s průměrem EU 26 % v roce 2015)¹⁵ a v severní části Švédska bylo

⁷ Bates CD, Ramström L. Proposed revision to the Tobacco Products Directive: a critique of the scientific reasoning supporting the proposed measures relating to oral tobacco (Navrhovaná revize směrnice o tabákových výrobcích: kritika vědeckých argumentů na podporu navrhovaných opatření týkajících se orálního tabáku), 18. března 2013 [\[odkaz\]](#) a průvodní dopis komisaři Borgovi 18. března 2013 [\[odkaz\]](#)

⁸ Evropská komise. Revision of the Tobacco Products Directive. (Revize směrnice o tabákových výrobcích.) 19. prosince 2012. [\[odkaz\]](#)

⁹ Směrnice o tabákových výrobcích, 2014/40/EU 3. dubna 2014 [\[odkaz\]](#)

¹⁰ Lee PN. Summary of the epidemiological evidence relating snus to health. (Přehled epidemiologických důkazů o souvislosti snusu a zdraví.) *Regul Toxicol Pharmacol.* 2011;59(2). [\[odkaz\]](#)

¹¹ Lee PN. Epidemiological evidence relating snus to health - an updated review based on recent publications. (Epidemiologické důkazy o souvislosti snusu a zdraví - aktualizovaný přehled založený na nových publikacích.) *Harm Reduct J. Anglie;* 2013;10(1):36. [\[odkaz\]](#) „Dospěl jsem k závěru, že užívání snusu je nepochybně bezpečnější než kouření a že vliv užívání snusu na riziko rakoviny nebo [nemoci krevního oběhu], pokud se vyskytuje, pravděpodobně nepřesahuje 1% rizika kouření“.

¹² Ramström L, Borland R, Wikmans T. Patterns of Smoking and Snus Use in Sweden: Implications for Public Health. (Vzorce kouření a užívání snusu ve Švédsku: Význam pro veřejné zdravotnictví.) *Int J Environ Res Public Health.* Multidisciplinary Digital Publishing Institute (MDPI) (Multidisciplinární digitální nakladatelský institut); 9. listopadu 2016;13(11). [\[odkaz\]](#)

¹³ Foulds J, Ramstrom L, Burke M, Fagerström K. Effect of smokeless tobacco (snus) on smoking and public health in Sweden. (Vliv bezdýmého tabáku [snusu] na kouření a veřejné zdravotnictví ve Švédsku.) *Tob Control.* Prosinec 2003;12(4):349–59. [\[odkaz\]](#)

¹⁴ Ramström L, Wikmans T. Mortality attributable to tobacco among men in Sweden and other European countries: an analysis of data in a WHO report. (Úmrtnost přisouditelná tabáku u mužů ve Švédsku a v dalších evropských zemích: analýza dat ze zprávy WHO.) *Tob Induc Dis.* Leden 2014;12(1):14. [\[odkaz\]](#)

¹⁵ Evropská komise. Eurobarometer Survey 429: Attitudes of Europeans towards Tobacco and Electronic Cigarettes. (Průzkum Eurobarometru č. 429: Postoje Evropanů vůči tabáku a elektronickým cigaretám.) 2015. [\[odkaz\]](#)

Dopis od odborníků zabývajících se výzkumem tabáku a tabákovou politikou týkající se zákazu orálního tabáku (snus) Evropskou unií.

kouření téměř zcela nahrazeno užíváním snusu¹⁶. V případě každodenního kouření jsou data ještě nápadnější¹⁷. Nicméně politikou Evropské unie je záměrně zabránit jakýmkoliv šancím na plnou či částečnou replikaci tohoto úspěchu veřejného zdravotnictví v ostatních 27 členských státech.

Také Norsko má výhodu sníženého podílu kuřáctví¹⁸ díky tomu, že zůstává mimo Evropskou unii a že si zajistilo výjimku ze zákazu snusu ve své dohodě o EHP. Avšak když do EU vstoupilo Finsko, míra poklesu kouření se zpomalila a odhaduje se, že Finsko má v důsledku toho hmotně větší podíl kouření, a tedy i vyšší míru onemocnění, k čemuž by v opačném případě nedošlo: „*V období po zavedení zákazu byla míra kouření ve Finsku o 3,47 procentních bodů vyšší v porovnání s tou, která by byla v případě, že by zákaz neexistoval*“.¹⁹

Za pomoci zcela nedostatečného hodnocení důkazů a dopadu zavedla Evropská unie arbitrární regulaci, která zjevně *přispívá* k vyhnutelné zátěži nemocemi a předčasným úmrtím v EU, a tou je právě zákaz snusu.

Porušení klíčových principů Evropské unie a cílů zlepšování právních úprav

Zákaz snusu nespĺňuje několik klíčových principů tvorby politiky Evropské unie:

- *Zákaz snusu je nepřiměřený.* Alternativní regulační strategie nastavení norem (např. pro znečišťující látky či výrobní praxi) dosahuje mnohem větší kvality a je doporučená vědeckým panelem odborníků WHO²⁰. Ve své zprávě z roku 2010 argumentoval vědecký poradní výbor WHO pro regulaci tabákových výrobků takto: „Bezdyrné tabákové výrobky by měly být regulovány kontrolou složení výrobků.“
- *Zákaz snusu je diskriminační.* Je samozřejmě diskriminační povolit výrobu, dovoz a prodej cigaret v rámci vnitřního trhu, ale zakázat konkurenční spotřební nikotinový výrobek, který pro uživatele představuje o dva řády nižší riziko. Dále je diskriminační a zároveň absurdní zakázat bezdyrné tabákové výrobky, které jsou po vložení do úst určeny k *sání*, ale povolit jejich variantu, pokud jsou *žvýkány*. Toto rozdělení se nezakládá na naprosto žádném podkladu.
- *Zákaz snusu nepodporuje vnitřní trh s vysokým stupněm ochrany zdraví.* Zákaz je přímo v rozporu s cílem Společenství, který tvoří hlavní právní zakotvení směrnice a kterým je rozvoj vnitřního trhu s vysokým stupněm ochrany zdraví (Článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie). Brání spotřebitelům v přístupu k mnohem méně nebezpečnému výrobku konkurujícímu cigaretám. Brání firmám, aby na trh uvedly mnohem bezpečnější výrobek, a naprosto bez důvodu chrání

¹⁶ Stegmayr B, Eliasson M, Rodu B. The decline of smoking in northern Sweden. (Pokles kouření v severním Švédsku.) *Scand J Public Health*. Leden 2005;33(4):321–4; 243. [\[odkaz\]](#)

¹⁷ Eurostat. Proportion of daily smokers of cigarettes, by sex and age, 2014 (% persons aged 15 and over) (Podíl denních kuřáků cigaret podle pohlaví a věku, 2014 [% osob ve věku nad 15 let]) Březen 2017 [\[odkaz\]](#). Švédsko má podíl denních kuřáků u mužů 7,5% (průměr EU-28 = 21,9%) a denních kuřáků u žen 9,8%, (průměr EU-28 = 15,1%).

¹⁸ Lund I, Lund KE. How has the availability of snus influenced cigarette smoking in Norway? (Jak ovlivnila dostupnost snusu kouření cigaret v Norsku?) *Int J Environ Res Public Health*. 13. listopadu 2014;11(11):11705–17. [\[odkaz\]](#)

¹⁹ Maki J. The incentives created by a harm reduction approach to smoking cessation: Snus and smoking in Sweden and Finland. (Motivy při odvykání kouření vytvořené pomocí koncepce „harm reduction“ (snížování rizik): Snus a kouření ve Švédsku a Finsku. *Int J Drug Policy*. Nizozemsko; 17. června 2014;26(6):569–74. [\[odkaz\]](#) a Rodu B. The Swedish Snus Experience Isn't Finnish. (Švédská zkušenost se snusem neskončila.) *Tobacco Truth* blog. 24. září 2014 [\[odkaz\]](#)

²⁰ Viz především: WHO Study Group on Tobacco Product Regulation Report on the Scientific Basis of Tobacco Product Regulation: WHO Technical Report Series (Studijní skupina WHO pro regulaci tabákových výrobků: Zpráva o vědeckých podkladech pro regulaci tabákových výrobků: Odborné zprávy WHO), č. 951, 2008 [\[odkaz\]](#), č. 955, 2010. [\[odkaz\]](#); č. 989, 2015. [\[odkaz\]](#)

Dopis od odborníků zabývajících se výzkumem tabáku a tabákovou politikou týkající se zákazu orálního tabáku (snus) Evropskou unií.

obchod s cigaretami. Vzhledem k vysoce pozitivním zkušenostem ze Švédska a Norska, je pravděpodobné, že zákaz s sebou přinese vyhnutelné zdravotní riziko, a nikoliv vyšší stupeň ochrany zdraví.

Zákaz snusu se nezakládá na otevřeném a transparentním rozhodování. Důvody Komise pro zákaz snusu jsou uvedeny v dokumentu [Impact Assessment](#) (Hodnocení dopadu; strany: 50-52 a 61-76)²¹. Kritika zdůvodnění Komise²² byla v průběhu legislativního postupu poskytnuta Komisi, Parlamentu a Radě v náležitě časové lhůtě pro úpravu návrhu směrnice. Dosud však nebyla podána žádná věcná odpověď. V závěru kritiky se píše:

„... vědecké odůvodnění v hodnocení dopadu se vyznačuje všudypřítomnými faktickými chybami a chybnou interpretací, selektivním použitím důkazů, vážnými opomenutími a nedostatečným vymezením pojmů. Legislativa založená na chybných vědeckých základech poškodí zdraví Evropanů, bude bránit rozvoji vnitřního trhu a vystaví směrnici právním námitkám“.

- *Zákaz snusu nebral v potaz názory občanů a dalších aktérů.* V roce 2010 zorganizovala Evropská komise veřejnou konzultaci na téma možných opatření, která by byla zahrnuta v chystané revizi směrnice o tabákových výrobcích²³. Výsledkem konzultace byla vysoká míra podpory zrušení zákazu snusu – 57 175 občanů EU neboli 83,73% těch, kteří na otázku odpověděli, byli nakloněni zrušení zákazu snusu. Dokonce mezi odpověďmi osob zařazených do skupiny „vládní představitel“ byla zrušení zákazu snusu nakloněna jasná většina (63,5%). Je obtížné zjistit, z jakých důvodů byly tyto odpovědi ignorovány a proč byl místo nich přijat menšinový názor nepodložený důkazy. Vzhledem k okolnostem, při nichž Komisi opustil komisař Dalli, se nemůžeme zbavit obav, že proces rozhodování na téma politiky týkající se snusu po konzultaci v roce 2010 a před zveřejněním návrhu směrnice v roce 2012 možná nebyl zaměřen výhradně na blaho občanů a dosažení cílů Společenství v oblasti zdraví a rozvoje vnitřního trhu.
- *Zákaz snusu porušuje Listinu základních práv²⁴.* Spotřebitelé prohlašují, že úmyslné zbavení kuřáků možnosti, která by se věnovala jejich zdravotním rizikům, představuje porušení těchto bodů:
 - Článek 1, „lidská důstojnost“, neboť způsobuje zbytečnou bolest a oslabující nemoc;
 - Článek 7, „respektování soukromého a rodinného života“, protože představuje neoprávněný zásah do osobní volby;
 - Článek 35, „ochrana zdraví“, který stanovuje, že v politikách a aktivitách EU by měl být zajištěn vysoký stupeň ochrany lidského zdraví. Součástí ochrany zdraví je umožnit

²¹ European Commission COM(2012) 788 Final. Impact Assessment. (Evropská komise COM [2012] 788 Finální verze. Hodnocení dopadu.) [\[odkaz\]](#)

²² Bates CD, Ramström L. Proposed revision to the Tobacco Products Directive: a critique of the scientific reasoning supporting the proposed measures relating to oral tobacco (Navrhovaná revize směrnice o tabákových výrobcích: kritika vědeckých argumentů na podporu navrhovaných opatření týkajících se orálního tabáku), 18. března 2013 [\[odkaz\]](#)

²³ European Commission, Public consultation on the possible revision of the Tobacco Products Directive 2001/37/EC, (Evropská komise, Veřejná konzultace týkající se možné revize směrnice o tabákových výrobcích 2001/37/ES), 24. září 2010 [\[odkaz\]](#). Report (Zpráva), červenec 2011 [\[odkaz\]](#). Compendium of Statistics. Červenec 2011 [\[odkaz\]](#)

²⁴ Listina základních práv Evropské unie. [\[odkaz\]](#)

Dopis od odborníků zabývajících se výzkumem tabáku a tabákovou politikou týkající se zákazu orálního tabáku (snus) Evropskou unií.

lidem vybrat si to, co jim pomůže vyhnout se nemocem, a upírání této možnosti porušuje toto právo.

Další důvody

- **Nedávné regulační závěry z USA.** V listopadu 2015 dokončil Úřad pro kontrolu potravin a léčiv Spojených států amerických svoji první žádost o hodnocení tabákových výrobků před uvedením na trh (Pre-Market Tobacco Product Application - PMTA) týkající se výrobku se snusem. Po důkladném posouzení dospěl k závěru, že výrobek je „vhodný k ochraně veřejného zdraví“²⁵ a předkládá souhrn svých závěrů, které jsou velmi pozitivní. Neexistuje analýza, která by podpořila odlišný závěr v případě Evropy.
- **Klíčová vědecká fakta v právním případě z roku 2004.** V roce 2004 neuspěla u Soudního dvora námitka proti zákazu vznesená společností Swedish Match (viz případ C-210/03)²⁶. Nicméně zdůvodnění se v tomto případě zakládalo na několika problémech, které jsou nyní již jednoznačně vyřešeny. Viz například tvrzení o riziku vzniku rakoviny v odstavci 65 rozsudku: „bylo dokázáno, že bezdýmé tabákové výrobky představují vážný rizikový faktor pro rakovinu“. Nyní se již ví, že to není pravda (viz výše). K dispozici je rozsáhlá epidemiologie, která dokazuje, že snus představuje mnohem nižší riziko (pokud nějaké) pro všechny typy rakoviny, včetně rakoviny ústní dutiny²⁷ a rakoviny slinivky²⁸, než kouření.
- **Tvrzení, že jde o „nový tabákový výrobek“, je dnes již neplatné.** Rozsudek Soudního dvora z roku 2004 silně spočíval na tvrzení, že výrobky ze snusu jsou ve většině zemí EU „nové“, a tudíž představují nová rizika, což by teoreticky mohlo odůvodnit zákaz na základě prevence (viz odstavce 5, 7, 8, 37, 49, 51, 55, 65, 67 a nakonec závěr odstavce 71 rozsudku Soudního dvora)²⁹. Toto tvrzení bylo slabé hned při svém vzniku, protože tou dobou již existovaly rozsáhlé důkazy o pozitivním dopadu snusu v místech, kde byl v prodeji, a neexistoval žádný podklad domnívat se, že by tomu jinde bylo jinak. Nicméně nyní je odůvodnění, že jde o „nový výrobek“ jednoznačně neplatné. Článek 19 směrnice stanovuje postup, jak uvést na trh jakýkoliv nový tabákový výrobek, ale tento postup je snusu odepřen jeho přímým zákazem ve článku 17. Zákaz snusu je zřetelně diskriminační s ohledem na cigarety a jiné bezdýmé druhy tabáku. Úvod článku 19 směrnice z roku 2014 znamená, že zákaz snusu je diskriminační také s ohledem na *jakýkoliv nový tabákový výrobek*.

²⁵ Food and Drug Administration. FDA issues first product marketing orders through premarket tobacco application pathway (Úřad pro kontrolu potravin a léčiv. FDA vydává první povolení k uvedení výrobků na trh prostřednictvím žádosti o hodnocení tabákových výrobků před uvedením na trh), 10. listopadu 2015. [\[odkaz\]](#)

²⁶ Court of Justice of the European Union, Case C-210/03 Documentation 2003-04 (Soudní dvůr Evropské unie, Příklad C 210/03 Dokumentace 2003-04 [\[odkaz\]](#))

²⁷ Rodu B, Jansson C. Smokeless tobacco and oral cancer: a review of the risks and determinants. (Bezdýmý tabák a rakovina ústní dutiny: přehled rizik a faktorů.) Crit Rev Oral Biol Med. 1. září 2004;15(5):252–63. [\[odkaz\]](#)

²⁸ Araghi M, Galanti M, Lundberg M, Lager A, Engström G, et. al. Use of moist oral snuff (snus) and pancreatic cancer: Pooled analysis of nine prospective observational studies, (Užívání vlhkého orálního tabáku a rakovina slinivky: Souhrnná analýza devíti prospektivních observačních studií *Int J Cancer*, 9. května 2017 [Elektronická publikace před tiskem] [\[odkaz\]](#))

²⁹ Court of Justice of the European Union, Case C-210/03 Judgement (Soudní dvůr Evropské unie, Příklad C-210/03 Rozsudek 14. prosince 2004 [\[odkaz\]](#))

Dopis od odborníků zabývajících se výzkumem tabáku a tabákovou politikou týkající se zákazu orálního tabáku (snus) Evropskou unií.

Doufáme, že Komise a členské státy pečlivě zváží své povinnosti jednat zákonně podle podmínek dohod, a nikoliv pokládat právní námitky vůči zákazu snusu jednoduše za byrokratickou překážku, kterou je nutno překonat. Je to příklad špatné regulace, jejíž důsledky se poměrují v míře onemocnění a úmrtí.

Věříme, že toto je vhodná chvíle přenastavit politiku Evropské unie ohledně orálního tabáku v souladu s důkazy, etikou a právem. V první instanci to znamená nahrazení nepřiměřeného a diskriminačního zákazu zrušením zákazu snusu a zacházení s tímto výrobkem stejným způsobem jako s ostatními bezdýmými druhy tabáku. V dlouhodobém horizontu to znamená vytvořit systém norem pro výrobky, které se budou týkat bezdýmých tabákových výrobků tak, jak doporučuje vědecký poradní výbor WHO.

Ukončení zákazu snusu by Evropské unii umožnilo nový pohled na regulaci všech nízkorizikových tabákových a nikotinových výrobků včetně elektronických cigaret, nových nikotinových výrobků a zahřívaných tabákových výrobků tak, aby byla zajištěna jejich přiměřená regulace dle rizika. To by také bylo v souladu s agendou zlepšování právních úprav a primárními politickými cíli unie, mezi něž patří snižování morbidity a mortality související s tabákem a rozvoj vnitřního trhu s vysokým stupněm ochrany zdraví.

Uvítali bychom uváženou reakci na body vznesené v tomto dopise a vhodné kroky vedoucí k ukončení neopodstatněného zákazu orálního tabáku v 27 členských státech Evropské unie. Soudní dvůr vyzval k podání psaných připomínek k případu C-151/17 ze strany členských států a Komise v termínu do 7. července či krátce poté. Doufáme, že všechny strany zváží hlediska představená v tomto dopise předtím, než podají jakékoliv komentáře k Soudnímu dvoru.

Kopii tohoto dopisu zasíláme komisaři pro zdraví a bezpečnost potravin, komisařce pro vnitřní trh, příslušným úředníkům Komise, Výboru Evropského parlamentu pro právní záležitosti a zástupcům členských států. Dopis bude dále zpřístupněn veřejnosti.

Se srdečným pozdravem,

Dopis od odborníků zabývajících se výzkumem tabáku a tabákovou politikou týkající se zákazu orálního tabáku (snus) Evropskou unií.

Profesor Tony Axéll

Emeritní profesor geriatrické stomatologie
Specialista na orální medicínu
Švédsko

Clive D Bates

Ředitel ve společnosti Counterfactual
Bývalý ředitel protikuřácké organizace Action
on Smoking & Health (Boj proti kouření a za
zdraví)
(Spojené království) 1997-2003
Londýn
Spojené království

Profesor Frank Baeyens

Profesor psychologie
Univerzita v Leuvenu
Belgie

Profesor Ron Borland

Nositel titulu Nigel Gray Distinguished Fellow
in Cancer Prevention (Vážený společník v
prevenci rakoviny) v Radě pro rakovinu ve
Victorii (Cancer Council Victoria)
Profesor na fakultě zdraví obyvatelstva a na
katedře informačních systémů
Univerzita v Melbourne, Austrálie

Profesor John Britton

Předseda poradní skupiny pro tabák,
Královská lékařská koleje
Profesor epidemiologie;
Ředitel, Centrum pro studium tabáku a
alkoholu (UK Centre for Tobacco & Alcohol
Studies), Fakulta medicíny a zdravotnických
věd
Univerzita v Nottinghamu
Spojené království

Profesor Jean François Etter

Docent
Institut globálního zdraví
Lékařská fakulta
Univerzita v Ženevě
Švýcarsko

**Dr Konstantinos Farsalinos, M.D. (doktor
medicíny)**

Výzkumný pracovník
Onassisovo centrum kardiochirurgie (Onassis
Cardiac Surgery Center), Atény
Řecko
Univerzita v Patře, Řecko

Profesorka Coral Gartner,
Univerzita Queensland, Centrum
klinického výzkumu, Brisbane,
Austrálie.

Dr. Ernest Groman

Ředitel, Nikotinový institut (Nicotine
Institute)
Lékařská univerzita ve Vídni
Rakousko

Profesor Peter Hajek

Wolfsonův institut preventivní medicíny
(Wolfson Institute of Preventive Medicine)
Univerzita královny Marie v Londýně
Spojené království

Profesor Lynn T. Kozlowski

Profesor komunitního zdraví a zdraví
podporujícího chování
Fakulta veřejného zdraví a zdravotnických
profesí
Univerzita v Buffalu, SUNY (Univerzita státu
New York)
Spojené státy americké

Profesor Dr Michael Kunze

Vedoucí Institutu sociální medicíny
Lékařská univerzita ve Vídni
Rakousko

Dr Jacques Le Houezec

Poradce pro veřejné zdravotnictví, předseda
organizace SOVAPE, Paříž
Francie

Karl Erik Lund PhD

Vedoucí výzkumu tabáku
Oddělení užívání látek
Norský institut veřejného zdraví
Norsko

Dopis od odborníků zabývajících se výzkumem tabáku a tabákovou politikou týkající se zákazu orálního tabáku (snus) Evropskou unií.

Profesor Bernd Mayer

Vedoucí katedry farmakologie a toxikologie
Univerzita v Grazu
Rakousko

Lars Ramström PhD

Ředitel, Institut pro studium tabáku
Täby, Švédsko

Profesor Riccardo Polosa, MD (doktor medicíny)

Profesor interní medicíny
Univerzita v Katánii, Itálie

David Sweanor JD (doktor práv)

Profesor, Právnická fakulta,
Univerzita v Ottawě, Kanada.

Přílohy: Dopis komisaři Dallimu, 10. května 2011 [[Otevřít](#)]
Dopis ministryni zdraví vlády Švédského království, 15. února 2013 [[Otevřít](#)]
Dopis předsedovi Evropského parlamentu, 23. září 2013 [[Open](#)]
Dopis britskému Státnímu tajemníkovi pro zdravotnictví, 7. října 2013 [[Otevřít](#)]
Bates CD, Ramström L. Critique of Commission Proposal (Kritika návrhu komise),
18. března 2013 [[Open](#)]

Prohlášení: signatáři tohoto dopisu nejsou propojeni s tabákovým průmyslem a tento dopis nevyvolává otázky, jež by mohly vyvstat v souvislosti s článkem 5.3 Rámcové úmluvy o kontrole tabáku WHO.

[Zdroj překladu: Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti, Úřad vlády České republiky, 2017]